EXPUNERE DE MOTIVE

la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.223/2015 privind pensiile militare de stat

1. Obiectul reglementării și situația legislativă actuală

Legea nr.223/2015 reglementează sistemul pensiilor militare de stat pentru militari, polițiști și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

Art.14 din lege enumeră pensia de serviciu între categoriile de pensii militare de stat, fără ca art. 3 să cuprindă o definiție distinctă a acesteia.

Regimul bazei de calcul a fost modificat începând cu 1 ianuarie 2024 prin Legea nr.282/2023. În forma în vigoare, art.28 alin.(1) raportează baza de calcul la ultimele luni consecutive de activitate stabilite potrivit eșalonării din anexa nr.3, iar art.28^1 instituie, pentru pensiile militare de stat stabilite până la 1 ianuarie 2030, o regulă tranzitorie de alegere a unui număr de luni consecutive din ultimii 5 ani.

Pentru luna octombrie 2026, anexa nr.3 stabilește un număr de 17 luni care constituie baza de calcul.

Textul propus are ca opțiune de politică legislativă revenirea la mecanismul bazat pe media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, alese din ultimii 5 ani de activitate, concomitent cu corelarea dispozițiilor introduse prin Legea nr.282/2023 care ar deveni incompatibile cu această soluție.

2. Motivele care determină intervenția legislativă

2.1. Definirea pensiei de serviciu

Pentru claritatea și previzibilitatea normei, se propune completarea art.3 cu o definiție a pensiei de serviciu, corelată terminologic cu art.14 lit.a). Definiția indică faptul că aceasta este categoria de pensie militară de stat al cărei cuantum se determină potrivit regulilor din art.28-30, iar la cuantumul astfel determinat se adaugă, în condițiile legii, sporul aferent contribuției la Fondul pentru pensia suplimentară/contribuției individuale la buget prevăzut la art.108 și sporul prevăzut la art.11 din Legea nr.80/1995.

2.2. Baza de calcul - 6 luni consecutive din ultimii 5 ani

Soluția propusă urmărește simplificarea mecanismului de stabilire a bazei de calcul și asigurarea unei reguli unitare, ușor de verificat de beneficiar și de casele de pensii sectoriale. Alegerea a 6 luni consecutive din ultimii 5 ani permite raportarea la o perioadă relevantă a carierei și elimină creșterea progresivă a numărului de luni instituită prin anexa nr.3 la Legea nr.223/2015.

Pentru a evita o necorelare cu modificările intrate în vigoare la 1 ianuarie 2024, redactarea propusă păstrează actualizarea cu indicele prețurilor de consum lunar la data deschiderii drepturilor de pensie și corelează în mod expres art.28 alin.(1) cu abrogarea art.28^1 și a anexei nr.3.

2.3. Primele cu caracter profesional

Reglementarea actuală a art.28 alin.(1) lit.e) exclude, ca regulă, primele și premiile, cu excepțiile expres prevăzute. Propunerea urmărește restrângerea excluderii la primele acordate ca recompensă specială pentru activitatea desfășurată, astfel încât primele cu caracter profesional, recunoscute de legislația salarizării pentru anumite categorii de personal - inclusiv personalul aeronautic și naval -, să poată fi avute în vedere atunci când au natura unor drepturi salariale aferente activității desfășurate.

2.4. Sporul aferent pensiei suplimentare/contribuției individuale și sporul prevăzut de Legea nr.80/1995

Art.108 din Legea nr.223/2015 recunoaște un spor de 3%, 6% sau 9%, în funcție de durata contribuției la Fondul pentru pensia suplimentară și/sau a contribuției individuale la buget. În același timp, art. 30 stabilește, în prezent, un plafon de 85% din baza de calcul pentru pensia stabilită, recalculată și actualizată în condițiile legii.

În practică, aplicarea plafonului poate absorbi integral sau parțial sporul prevăzut de art.108. Spre exemplu, la un procent al pensiei de serviciu de 79%, un spor de 9% ar conduce aritmetic la 88%, însă plafonul de 85% înlătură 3 puncte procentuale din efectul sporului; dacă procentul determinat înainte de spor este deja de 85%, sporul nu mai produce efect asupra cuantumului rezultat. Soluția propusă clarifică faptul că sporurile prevăzute la art.108 din Legea nr.223/2015 și la art.11 din Legea nr.80/1995 se adaugă după stabilirea cuantumului pensiei de serviciu supus plafonului de 85%.

Această opțiune urmărește să dea efect juridic distinct drepturilor suplimentare prevăzute de lege și să evite situația în care durata mai mare a contribuției la pensia suplimentară este lipsită, în tot sau în parte, de consecință asupra cuantumului final.

2.5. Corelări legislative necesare

Revenirea la baza de calcul de 6 luni consecutive impune abrogarea art.28^1 și a anexei nr.3, precum și modificarea art.123^1, care prevede în prezent că anexele nr.1-3 fac parte integrantă din lege. Fără aceste intervenții, ar coexista două mecanisme incompatibile de stabilire a perioadei utilizate la baza de calcul.

3. Schimbările preconizate

- introducerea unei definiții exprese a pensiei de serviciu, corelată cu art.14 din Legea nr. 223/2015;
- stabilirea bazei de calcul prin media soldelor/salariilor lunare brute aferente funcției de bază, realizate în 6 luni consecutive alese din ultimii 5 ani de activitate;
- modificarea art.28 alin.(1) lit.e), în sensul delimitării primelor acordate ca recompensă specială de primele cu caracter profesional;
- adăugarea expresă, la pensia de serviciu, a sporului prevăzut de art.108 din Legea nr.223/2015 și a sporului prevăzut de art.11 din Legea nr.80/1995;
- clarificarea art.30 astfel încât sporurile menționate să nu fie absorbite de plafonul de 85%;
- abrogarea art.28^1 și a anexei nr.3 și corelarea art.123^1.

4. Impactul social și administrativ

Beneficiarii direcți ai reglementării sunt militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special cărora li se deschid drepturi de pensie în condițiile Legii nr.223/2015. Măsurile urmăresc creșterea previzibilității formulei de calcul, reducerea diferențelor generate de alegerea sau întinderea perioadei de referință și recunoașterea distinctă a unor drepturi salariale ori contributive prevăzute de lege.

Implementarea va reveni caselor de pensii sectoriale și instituțiilor din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională prevăzute de art.5 din Legea nr.223/2015.

Nu se preconizează înființarea unor noi structuri administrative.

5. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Propunerea poate determina majorarea cheltuielilor bugetului de stat, atât prin modificarea bazei de calcul, cât și prin aplicarea distinctă a sporurilor prevăzute la art.108 din Legea nr. 223/2015 și art.11 din Legea nr.80/1995. Potrivit art.5 alin.(2) din Legea nr.223/2015, fondurile necesare plății pensiilor militare de stat se asigură de la bugetul de stat, prin bugetele instituțiilor competente.

Cuantificarea impactului pentru anul curent și următorii 4 ani, ipotezele de calcul, eșalonarea eventualelor credite bugetare și măsurile necesare pentru acoperirea majorării cheltuielilor presupun acces la date administrate de casele de pensii sectoriale și de ordonatorii principali de credite. În consecință, prezenta expunere de motive nu substituie fișa financiară.

Se solicită Guvernului transmiterea fișei financiare prevăzute de art.15 alin.(2) din Legea nr. 500/2002, cu respectarea Legii nr.69/2010, precum și informarea prevăzută de art.111 alin.(1) din Constituție.

6. Implicații juridice și constituționale

Propunerea se circumscrie dreptului la inițiativă legislativă prevăzut de art.74 din Constituție și domeniului protecției sociale reglementat prin lege organică. Sunt avute în vedere principiile egalității și nediscriminării, dreptul la pensie prevăzut de art.47 alin.(2), obligația de informare a Parlamentului prevăzută de art.111 alin.(1) și cerința stabilirii sursei de finanțare prevăzută de art. 138 alin.(5) din Constituție.

Intervenția este corelată cu forma Legii nr.223/2015 rezultată după modificările aduse prin Legea nr.282/2023. Întrucât această din urmă lege a făcut parte din reforma pensiilor de serviciu, se solicită Guvernului ca, în punctul său de vedere, să indice și eventualele implicații asupra angajamentelor de reformă și a sustenabilității fiscal-bugetare.

7. Compatibilitatea cu dreptul Uniunii Europene

Propunerea nu transpune și nu implementează în mod direct un act obligatoriu al Uniunii Europene. Domeniul pensiilor militare de stat rămâne supus normelor interne, cu respectarea principiilor generale aplicabile și a obligațiilor asumate de România în cadrul instrumentelor europene relevante.

8. Avize și consultări

În cadrul procedurii parlamentare urmează a fi solicitate, potrivit competențelor legale, avizul Consiliului Legislativ, avizul Consiliului Economic și Social, punctul de vedere și informarea Guvernului, fișa financiară, opinia Consiliului Fiscal și, dacă se apreciază necesar în raport cu obiectul reglementării, avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

9. Concluzie

Pentru considerentele expuse, se propune adoptarea Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.223/2015 privind pensiile militare de stat, în forma anexată.

Inițiatori,

Deputat Prof. univ. dr. Verginia VEDINAȘ

Deputat Ionel Goidescu

Tabel - Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat

Nr. crt.	Deputat/Senator	Grup parlamentar	Semnătura
1.			
2.	GOLDESCU IONEL	S.O.S. Ro.	
3.	TIU MIHAI	S.O.S. RO	
4.	OLTENASU SORIN	S.O.S. RO	
5.	TOADER ELENA-LAURA	S.O.S. RO	
6.	PASCALIN MIMI	S.O.S. RO	
7.	CARAGAȚ FLORIN	S.O.S. RO	
8.	IONESCU TUDOR	S.O.S. RO	
9.	VIDRA VLAD-ANDREI	S.O.S. RO	
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
Grupul Parlamentar S.O.S. România

TABEL COMPARATIV

Reglementarea în vigoare / Textul propus

Forma în vigoare a Legii nr. 223/2015 avută în vedere: 6 octombrie 2026

Dispoziția	Text în vigoare / situația normativă	Text propus	Observații
Art. 3	Art. 3 cuprinde definițiile de la lit. a)-m); nu există o definiție distinctă a pensiei de serviciu.	După lit. m) se introduce lit. n): „pensia de serviciu - categoria de pensie militară de stat prevăzută la art. 14 lit. a), al cărei cuantum se determină potrivit art. 28-30; la cuantumul astfel determinat se adaugă, după caz, sporul prevăzut la art. 108 ... și sporul prevăzut la art. 11 din Legea nr. 80/1995 ...".	Clarificare terminologică corelare cu art. 14.
Art. 28 alin. (1) - partea introductivă	Baza de calcul este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în ultimele luni consecutive de activitate, stabilite conform eșalonării din anexa nr. 3, actualizate cu indicele prețurilor de consum lunar.	Baza de calcul devine media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive din ultimii 5 ani, la alegerea persoanei, actualizate cu indicele prețurilor de consum lunar.	Revine la perioada de 6 luni și elimină eșalonarea progresivă.
Art. 28 alin. (1) lit. e)	„e) primele și premiile, cu excepția primelor de clasificare, de specializare și de ambarcare pe timpul cât navele se află în baza permanentă;"	„e) primele acordate personalului ca recompensă specială pentru activitatea desfășurată;"	Urmărește includerea în bază a primelor cu caracter profesional, când au natură salarială.
Art. 28 alin. (12)	Nu există.	Se introduce alin. (12), care prevede adăugarea sporului de la art. 108 și, după caz, a sporului de la art. 11 din Legea nr. 80/1995 la cuantumul pensiei de serviciu stabilit potrivit art. 29 și art. 30 alin. (1).	Dă caracter distinct sporurilor menționate.
Art. 28^1	Pentru pensiile stabilite până la 1 ianuarie 2030, baza de calcul se alege dintr-un număr de luni consecutive stabilit prin anexa nr. 3, din ultimii 5 ani de activitate.	Se abrogă.	Corelare necesară cu revenirea la 6 luni consecutive.
Art. 30	„Pensia stabilită, recalculată și actualizată în condițiile prezentei legi nu poate fi mai mare	(1) Plafonul de 85% se aplică cuantumului pensiei de serviciu stabilit potrivit art. 29.	Corelare de eficacitate cu soluția din art. 28 alin.

Dispoziția	Text în vigoare / situația normativă	Text propus	Observații
	decât 85% din baza de calcul prevăzută la art. 28."	(2) Sporul de la art. 108 și, după caz, sporul de la art. 11 din Legea nr. 80/1995 se adaugă după aplicarea plafonului și nu intră în limita de 85%.	(12).
Art. 123^1	„Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta lege."	„Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta lege."	Corelare cu abrogarea anexei nr. 3.
Anexa nr. 3	Stabilește eșalonarea numărului de luni care constituie baza de calcul; în octombrie 2026 sunt prevăzute 17 luni.	Se abrogă.	Consecință a revenirii regula celor 6 luni.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
Grupul Parlamentar S.O.S. România

SOLICITARE DISTINCTĂ

privind informarea Guvernului și fișa financiară

Către: BIROUL PERMANENT AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

În atenția: Domnului Președinte al Camerei Deputaților

Subsemnata, deputat Prof. univ. dr. **Verginia VEDINAȘ**, în calitate de inițiator al Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.223/2015 privind pensiile militare de stat, având în vedere că soluțiile legislative propuse sunt susceptibile să determine majorarea cheltuielilor bugetului de stat, formulez prezenta solicitare distinctă pentru efectuarea demersurilor constituționale și legale privind informarea Guvernului și fișa financiară.

Temei juridic

Solicitarea se întemeiază pe art.111 alin.(1) și art.138 alin.(5) din Constituția României, republicată, art.92 alin.(4) din Regulamentul Camerei Deputaților, art.15 alin.(1) și (2) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, precum și pe dispozițiile Legii responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Solicitări

- solicitarea punctului de vedere și a informării Guvernului asupra inițiativei, inclusiv asupra impactului asupra bugetului de stat;
- solicitarea fișei financiare întocmite de Guvern, cu prezentarea efectelor asupra bugetului general consolidat pentru anul curent și următorii 4 ani, a ipotezelor și metodologiei de calcul, a eșalonării creditelor bugetare/creditelor de angajament, după caz, și a măsurilor avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor;
- indicarea sursei de finanțare și a modalității de încadrare a cheltuielilor suplimentare în constrângerile fiscal-bugetare aplicabile;
- transmiterea, după caz, a opiniei Consiliului Fiscal și a celorlalte avize necesare potrivit obiectului reglementării.

Prezenta solicitare se atașează propunerii legislative pentru a face dovada inițierii demersului necesar obținerii fișei financiare și a informării Guvernului, fără a substitui documentele care, potrivit legii, sunt întocmite și transmise de autoritățile competente.

Inițiator,

Deputat Prof. univ. dr. Verginia VEDINAȘ

Deputat Goidescu Ionel